

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 1

1-) Metinde, bedenın en küçük parçalarından bütün kâinata kadar görülen ortak özellik nedir? (14 kelime)

Her yerde ölçülü

2-) Beden hücrelerinden söz edilmesi anlatıma nasıl bir güç kazandırır? (11 kelime)

Uzak örneklerle

3-) Hücrelerdeki tedbirli işleyiş ile mide örneği arasında nasıl bir benzerlik kurulur? (12 kelime)

İkisinde de ihtiyaç

4-) Kâinatın büyük parçalarına bakıldığında hangi sonuç çıkarılır? (10 kelime)

Büyük gayeler

5-) Âlemin tamamı için yapılan şehir ve saray benzetmeleri hangi duyguyu uyandırır? (8 kelime)

Düzen, sahiplik,

6-) Bir zerre ile bütün yıldızların bağlantılı düşünülmesi hangi aklî sonuca götürür? (12 kelime)

Gerçek yaratma ve

7-) İnsan yüzündeki ayırt edici özelliklerin göklerin yaratılmasıyla ilişkilendirilmesi neyi ispat eder? (11 kelime)

İnsanın yaratılışı

8-) Bu özel yaratılış neden semavata sahip olmayan bir güce verilemez? (9 kelime)

Çünkü insan

9-) Bu parçaya göre inkârın temel sebebi bilgi eksikliğinden çok ne olabilir? (9 kelime)

Açık delilleri

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 2

1-) Bu bölümde kâinata bakınca ilk fark edilen temel durum nedir? (15 kelime)
Küçükten büyüğe kadar

2-) Böyle bir sıralama yapılmasının anlatım bakımından faydası nedir? (15 kelime)
Okuyan kişi önce

3-) İhtiyaç anı için bazı şeylerin saklanması hangi anlayışa delildir? (11 kelime)
Geleceği gözeten,

4-) Büyük gök cisimleri ve kâinatın ana unsurları hangi açıdan ele alınır? (10 kelime)
Önemli amaçlara

5-) Kâinatın büyük parçalarındaki yönetimin “görmek” diye nitelenmesi neden anlamlıdır? (10 kelime)
Çünkü büyük

6-) Metinde neden “şirke yer kalmıyor” denmektedir? (13 kelime)
Çünkü varlıklar arasında

7-) İnsan yüzündeki özel işaretlerin yapılması neden çok büyük bir kudret gerektirir? (9 kelime)
Çünkü insanın

8-) Göklerin Rabbi olmayanın insan yüzündeki özel biçimi yapamayacağı sonucuna nasıl varılır? (11 kelime)
Çünkü insanın

9-) Metindeki ayetlerin kâinat üzerinde yazılı gibi görünmesi ne anlama gelir? (11 kelime)
Kâinatın, Allah'ın

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 3

1-) Metinde düzen sadece büyük varlıklarda mı, yoksa küçüklerde de mi gösterilir? (9 kelime)

Hem en

2-) Beden hücrelerinin örnek verilmesi Allah'ın hangi yönünü düşündürür? (9 kelime)

En küçük

3-) Bitkiler ve hayvanlar için hangi iki farklı terbiye şekline dikkat çekilir? (11 kelime)

Bitkilerde hikmetli

4-) Kâinatın ana unsurlarındaki yönetim ve aydınlatmanın belirli gayelere bağlı olması neden önemlidir? (11 kelime)

Çünkü bu

5-) Âlemin tamamının düzenli bir memleket gibi gösterilmesi neden tevhid delilidir? (13 kelime)

Çünkü böylesi kapsamlı

6-) Bir zerre üzerinde gerçek hâkimiyet kurabilmek için neden yıldızlara da sahip olmak gerektiği söylenir? (14 kelime)

Çünkü küçük bir

7-) İnsan yüzündeki farklılıkların “ayırt edici işaret” olarak sunulması neyi öne çıkarır? (13 kelime)

Her insanın özel

8-) Kâinatın bir pencere olması, akıl sahibi kişiye nasıl bir görev yükler? (10 kelime)

Delillere bakıp

9-) Parçaya bakarak bütünü, bütüne bakarak da parçayı anlama yöntemi bu metinde nasıl kullanılmıştır? (15 kelime)

Hücreden insana, bitkiden

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 4

1-) Bölümde önce hangi alandan başlanıp sonra nereye kadar gidilir? (10 kelime)

Önce beden

2-) En küçük beden parçalarında önemli bir düzen bulunması neden dikkat çekicidir? (14 kelime)

Çünkü çok küçük

3-) Bitkilerin terbiyesi için “hikmetli”, hayvanların bakımı için “cömertçe” denmesi ne farkı anlatır? (14 kelime)

Bitkilerde ölçülü yetiştirme,

4-) Bitkilerdeki yetiştirme ile hayvanlardaki besleme birlikte düşünülünce hangi sonuç çıkar? (8 kelime)

Canlıların hayatının

5-) Tüm âlemin bir şehir veya saray gibi düşünülmesi hangi düşünceyi kuvvetlendirir? (9 kelime)

Kâinatın tek

6-) Bir zerre ile yıldızlar arasında bağ kurulması neyi düşündürür? (9 kelime)

En küçük

7-) İnsan yüzündeki farklı çizgiler ve özellikler neden önemli bir delil sayılır? (16 kelime)

Çünkü çok ince ve

8-) Gökleri yapamayanın insan yüzündeki farklılığı da yapamayacağı sözü neyi birleştirir? (10 kelime)

Büyük kâinat

9-) Bu metinden bir Müslüman öğrencinin çıkaracağı en temel iman dersi nedir? (9 kelime)

Kâinattaki düzenin

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 5

1-) Tevhid fikri ilk olarak hangi gözlem üzerinden temellendirilir? (8 kelime)

Kâinatın her

2-) Midede besinin saklanmasına benzer bir durumun hücrelerde de bulunması neyi gösterir? (11 kelime)

En küçük

3-) Bitkiler ve hayvanlar üzerinden verilen örneklerin ortak mesajı nedir? (7 kelime)

Canlıların

4-) Kâinatın büyük bölümlerindeki idare ile küçük varlıklardaki idare arasında nasıl bir ortaklık vardır? (9 kelime)

İkisinde de

5-) Metinde, en küçük varlıktan en büyüğe kadar olan bağın şirk için yer bırakmadığı nasıl açıklanır? (18 kelime)

Varlıklar birbirine öyle bağlı

6-) Bir şeyi gerçekten terbiye edenin her şeyden haberdar olması gerektiği fikri metinde nasıl sezdirilir? (11 kelime)

En küçükten

7-) Metinde göklerle insan yüzü arasında bağ kurulması, insanın değeri hakkında ne sezdirir? (8 kelime)

İnsanın yaratılışının

8-) Verilen ayetlerin kâinat sayfalarında yazılı gibi görülmesi sözü nasıl anlaşılmalıdır? (8 kelime)

Kâinattaki düzenin,

9-) Son cümledeki sert ifade, inkâr eden kişiye karşı ne tür bir uyarıdır? (18 kelime)

Deliller apaçık olduğu hâlde

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 6

1-) Bu bölümde anlatılanlara göre kâinatın her seviyesinde ne görülmektedir? (9 kelime)

Her seviyede

2-) Hücrelerdeki birikim ve gerektiğinde kullanma hali hangi özelliğe işaret eder? (10 kelime)

İhtiyacı önceden

3-) Midede ve hücrelerde ihtiyaç için saklama yapılması hangi ilahi özelliği düşündürür? (11 kelime)

Önceden bilen,

4-) Kâinatın büyük unsurlarında görülen yönetim neden sadece güç değil, aynı zamanda hikmet delilidir? (10 kelime)

Çünkü bu

5-) Metne göre neden şirk için en küçük bir boşluk kalmaz? (13 kelime)

Çünkü bütün varlıklar

6-) “Bir zerreye Rab olmak için yıldızlara da sahip olmak gerekir” sözü hangi ilişkiyi kurar? (11 kelime)

Küçük varlıklarla

7-) İnsan yüzündeki ayırt edici özellikler hangi sıfatları düşündürür? (8 kelime)

İnce ilmi,

8-) Bölümün sonunda görmeyen kimse hakkında söylenen ağır uyarının amacı nedir? (14 kelime)

Bu kadar açık

9-) Son kısımdaki uyarıdan hareketle, bir öğrencinin bu delillere karşı tavrı nasıl olmalıdır? (9 kelime)

Dikkatle düşünmeli,

CEVAP ANAHTARI

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 1 -

CEVAPLAR

- 1-) Metinde, bedenın en küçük parçalarından bütün kâinata kadar görülen ortak özellik nedir?
Her yerde ölçülü bir düzen, hikmetli bir idare ve planlı bir işleyiş bulunduğu anlatılır.
- 2-) Beden hücrelerinden söz edilmesi anlatıma nasıl bir güç kazandırır?
Uzak örneklerle değil, insanın kendi yapısından başlayan somut bir delil sunar.
- 3-) Hücrelerdeki tedbirli işleyiş ile mide örneği arasında nasıl bir benzerlik kurulur?
İkisinde de ihtiyaç için önceden hazırlık yapıldığı ve bunun ölçülü olduğu gösterilir.
- 4-) Kâinatın büyük parçalarına bakıldığında hangi sonuç çıkarılır?
Büyük gayeler için görkemli bir yönetim ve aydınlatma bulunduğu anlaşılır.
- 5-) Âlemin tamamı için yapılan şehir ve saray benzetmeleri hangi duyguyu uyandırır?
Düzen, sahiplik, koruma ve bilinçli yönetim duygusunu uyandırır.
- 6-) Bir zerre ile bütün yıldızların bağlantılı düşünülmesi hangi aklî sonuca götürür?
Gerçek yaratma ve yönetmenin parçalı değil, bütüncül bir kudret gerektirdiği sonucuna götürür.
- 7-) İnsan yüzündeki ayırt edici özelliklerin göklerin yaratılmasıyla ilişkilendirilmesi neyi ispat eder?
İnsanın yaratılışı ile büyük kâinatın yaratılışının aynı kudretin işi olduğunu gösterir.
- 8-) Bu özel yaratılış neden semavata sahip olmayan bir güce verilemez?
Çünkü insan da kâinatın bütünüyle bağlantılı bir şekilde yaratılmıştır.
- 9-) Bu parçaya göre inkârın temel sebebi bilgi eksikliğinden çok ne olabilir?
Açık delilleri görmeye yanaşmayan kalp ve akıl gafleti olabilir.

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Bu bölümde kâinata bakınca ilk fark edilen temel durum nedir?

Küçükten büyüğe kadar her şeyde bilinçli bir düzen ve yerli yerinde bir yönetim fark edilir.

2-) Böyle bir sıralama yapılmasının anlatım bakımından faydası nedir?

Okuyan kişi önce yakındaki örneği görür, sonra aynı hakikatin bütün âlemde bulunduğunu daha kolay anlar.

3-) İhtiyaç anı için bazı şeylerin saklanması hangi anlayışa delildir?

Geleceği gözetken, ölçü koyan ve canlıyı koruyan bir idare anlayışına delildir.

4-) Büyük gök cisimleri ve kâinatın ana unsurları hangi açıdan ele alınır?

Önemli amaçlara hizmet eden heybetli bir düzen içinde ele alınır.

5-) Kâinatın büyük parçalarındaki yönetimin “görmekli” diye nitelenmesi neden anlamlıdır?

Çünkü büyük sistemlerde de kusursuz işleyen bir hâkimiyet bulunduğunu gösterir.

6-) Metinde neden “şirke yer kalmıyor” denmektedir?

Çünkü varlıklar arasında öyle bir bağlılık vardır ki, birine hükmeden hepsine hükmetmek zorundadır.

7-) İnsan yüzündeki özel işaretlerin yapılması neden çok büyük bir kudret gerektirir?

Çünkü insanın ayrıntılı yaratılışı, kâinatı yaratan kudretten ayrı düşünülemez.

8-) Göklerin Rabbi olmayanın insan yüzündeki özel biçimi yapamayacağı sonucuna nasıl varılır?

Çünkü insanın yaratılışı kâinattan kopuk değil, bütün düzenle bağlantılı kabul edilir.

9-) Metindeki ayetlerin kâinat üzerinde yazılı gibi görünmesi ne anlama gelir?

Kâinatın, Allah'ın yaratıcı ve hâkim olduğunu açık delillerle gösterdiği anlamına gelir.

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Metinde düzen sadece büyük varlıklarda mı, yoksa küçüklerde de mi gösterilir?

Hem en küçük yapılarda hem de bütün kâinatta gösterilir.

2-) Beden hücrelerinin örnek verilmesi Allah'ın hangi yönünü düşündürür?

En küçük işleri bile bilen ve yöneten olduğunu düşündürür.

3-) Bitkiler ve hayvanlar için hangi iki farklı terbiye şekline dikkat çekilir?

Bitkilerde hikmetli bir yetiştirme, hayvanlarda ise cömertçe besleme ve koruma görülür.

4-) Kâinatın ana unsurlarındaki yönetim ve aydınlatmanın belirli gayelere bağlı olması neden önemlidir?

Çünkü bu durum, işleyişin boşuna değil anlamlı hedefler için kurulduğunu gösterir.

5-) Âlemin tamamının düzenli bir memleket gibi gösterilmesi neden tevhid delilidir?

Çünkü böylesi kapsamlı bir düzenin farklı ilahlardan değil, tek bir idareden çıkacağı anlaşılır.

6-) Bir zerre üzerinde gerçek hâkimiyet kurabilmek için neden yıldızlara da sahip olmak gerektiği söylenir?

Çünkü küçük bir varlık bile genel kâinat düzeniyle bağlantılıdır; onu bağımsız yönetmek mümkün değildir.

7-) İnsan yüzündeki farklılıkların “ayırt edici işaret” olarak sunulması neyi öne çıkarır?

Her insanın özel biçimde yaratıldığını ve bunun ince bir sanat olduğunu öne çıkarır.

8-) Kâinatın bir pencere olması, akıl sahibi kişiye nasıl bir görev yükler?

Delillere bakıp Allah'ın birliğini kavrama ve gafletten çıkma görevi yükler.

9-) Parçaya bakarak bütünü, bütüne bakarak da parçayı anlama yöntemi bu metinde nasıl kullanılmıştır?

Hücreden insana, bitkiden hayvana, oradan tüm âleme geçilerek aynı hikmetli idarenin her yerde bulunduğu gösterilmiştir.

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) Bölümde önce hangi alandan başlanıp sonra nereye kadar gidilir?

Önce bedenın küçük parçalarından başlanır, sonra bütün kâinata kadar çıkılır.

2-) En küçük beden parçalarında önemli bir düzen bulunması neden dikkat çekicidir?

Çünkü çok küçük olmalarına rağmen görevli gibi planlı çalışmaları, onları yöneten bir kudreti gösterir.

3-) Bitkilerin terbiyesi için “hikmetli”, hayvanların bakımı için “cömertçe” denmesi ne farkı anlatır?

Bitkilerde ölçülü yetiştirme, hayvanlarda ise ayrıca rızık verme ve merhametli gözetme yönü öne çıkarılır.

4-) Bitkilerdeki yetiştirme ile hayvanlardaki besleme birlikte düşünülünce hangi sonuç çıkar?

Canlıların hayatının hikmet ve merhametle sürdürüldüğü sonucu çıkar.

5-) Tüm âlemin bir şehir veya saray gibi düşünülmesi hangi düşünceyi kuvvetlendirir?

Kâinatın tek bir sahibi ve yöneticisi bulunduğú düşüncesini kuvvetlendirir.

6-) Bir zerre ile yıldızlar arasında bağ kurulması neyi düşündürür?

En küçük şeyin bile evrensel düzenin dışında olmadığını düşündürür.

7-) İnsan yüzündeki farklı çizgiler ve özellikler neden önemli bir delil sayılır?

Çünkü çok ince ve özel bir sanat gösterir; bu da sonsuz ilim ve kudreti işaret eder.

8-) Gökleri yapamayanın insan yüzündeki farklılığı da yapamayacağı sözü neyi birleştirir?

Büyük kâinat düzeni ile insanın özel yaratılışını aynı yaratıcıya bağlar.

9-) Bu metinden bir Müslüman öğrencinin çıkaracağı en temel iman dersi nedir?

Kâinattaki düzenin Allah’ın birliğini, ilmini ve kudretini açıkça gösterdiğiidir.

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 5 -

CEVAPLAR

- 1-) Tevhid fikri ilk olarak hangi gözlem üzerinden temellendirilir?
Kâinatın her tarafında görülen hikmetli düzen üzerinden temellendirilir.
- 2-) Midede besinin saklanması benzer bir durumun hücrelerde de bulunması neyi gösterir?
En küçük yerde bile ihtiyaçları gözetilen ince bir tedbir olduğunu gösterir.
- 3-) Bitkiler ve hayvanlar üzerinden verilen örneklerin ortak mesajı nedir?
Canlıların ihtiyaçlarının bilgi, hikmet ve merhametle karşılandığıdır.
- 4-) Kâinatın büyük bölümlerindeki idare ile küçük varlıklardaki idare arasında nasıl bir ortaklık vardır?
İkisinde de aynı hikmetli düzen ve amaçlı yönetim görülür.
- 5-) Metinde, en küçük varlıktan en büyüğe kadar olan bağın şirk için yer bırakmadığı nasıl açıklanır?
Varlıklar birbirine öyle bağlı gösterilir ki, küçük bir şeyi tam yönetmek için büyük düzeni de elinde tutmak gerekir.
- 6-) Bir şeyi gerçekten terbiye edenin her şeyden haberdar olması gerektiği fikri metinde nasıl sezdirilir?
En küçükten en büyüğe kadar aynı düzenin sürmesiyle bu mana hissettirilir.
- 7-) Metinde göklerle insan yüzü arasında bağ kurulması, insanın değeri hakkında ne sezdirir?
İnsanın yaratılışının çok dikkatli ve önemli olduğunu sezdirir.
- 8-) Verilen ayetlerin kâinat sayfalarında yazılı gibi görülmesi sözü nasıl anlaşılmalıdır?
Kâinattaki düzenin, bu hakikatleri akla açıkça gösterdiği anlaşılmalıdır.
- 9-) Son cümledeki sert ifade, inkâr eden kişiye karşı ne tür bir uyarıdır?
Deliller apaçık olduğu hâlde bunları görmezden gelmenin akıl ve kalp bakımından büyük bir kayıp olduğunu bildiren bir uyarıdır.

8sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili - Set 6 -

CEVAPLAR

- 1-) Bu bölümde anlatılanlara göre kâinatın her seviyesinde ne görülmektedir?
Her seviyede hikmetli bir düzen, tedbir ve yönetim görülmektedir.
- 2-) Hücrelerdeki birikim ve gerektiğinde kullanma hali hangi özelliğe işaret eder?
İhtiyacı önceden bilen ve zamanı gelince kullandıran bir yönetimi gösterir.
- 3-) Midede ve hücrelerde ihtiyaç için saklama yapılması hangi ilahi özelliği düşündürür?
Önceden bilen, ölçü koyan ve ihtiyaç zamanını gözetten bir rububiyeti düşündürür.
- 4-) Kâinatın büyük unsurlarında görülen yönetim neden sadece güç değil, aynı zamanda hikmet delilidir?
Çünkü bu yönetim belirli hedeflere yönelik ve düzenli şekilde işler.
- 5-) Metne göre neden şirk için en küçük bir boşluk kalmaz?
Çünkü bütün varlıklar birbirine bağlıdır ve birini tam idare edenin hepsine hükmetmesi gerekir.
- 6-) “Bir zerreye Rab olmak için yıldızlara da sahip olmak gerekir” sözü hangi ilişkiyi kurar?
Küçük varlıklarla büyük varlıkların aynı düzen içinde birbirine bağlı olduğunu kurar.
- 7-) İnsan yüzündeki ayırt edici özellikler hangi sıfatları düşündürür?
İnce ilmi, sonsuz kudreti ve özel yaratmayı düşündürür.
- 8-) Bölümün sonunda görmeyen kimse hakkında söylenen ağır uyarının amacı nedir?
Bu kadar açık delillere karşı gaflette kalmanın ne kadar yanlış olduğunu sarsıcı şekilde anlatmaktır.
- 9-) Son kısımdaki uyarıdan hareketle, bir öğrencinin bu delillere karşı tavrı nasıl olmalıdır?
Dikkatle düşünmeli, Allah’ın birliğini kabul etmeli ve gaflete düşmemelidir.